

บรรณานุกรม

หนังสือ

นราศรี ไววนิชกุล, ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

พระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 ตอนที่ 178

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2523

ประคนธ์ พันธุ์ชาติกุล, กฎหมายคุ้มครองแรงงานฉบับปรับปรุงใหม่ 2529.

ธงชัย สันติวงษ์, การบริหารงานบุคคล กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มาเกตติ้งมีเดียล, ม.ป.ป. 2530.

รายงานการดำเนินงาน กองทุนเงินทดแทน 2528 กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย
พยอม วงศ์สารศิริ, การบริหารงานบุคคล : (โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์ 2530).

Lennart Levi " Definition and the conceptual aspects of health in relation to work " Psychosocial factors at work and their relation to health (World Health Organization Geneva 1987), pp. 9 - 11.

G. Kazantzis & JC. Mc. Donald., " Work, Health and Disease " Epidemiology of Occupational Health (M Karvonen, M.I. Mikheev) (WHO Regional Publications, European Series No. 20. 1986), pp. 43 - 62.

Alau A. McLean " The role of the occupational health professional at the place of work " Psychological factors at work and Their Relation to Health (WHO. Geneva 1987), pp. 228 - 236.

- T. Abelin. " Approaches to health promotion and disease prevention " Measurement in health promotion and protection. (WHO. Regional Publications, European Series No. 22, 1987), pp. 29 - 43.
- Jeffrey R. Jay MD. " Furthering Cost Effective Medical Practice " Hospital Health Services Administration (July August 1985), pp. 65 - 76.
- K. Lange Anderson & J. Rutenfranz " Physiological indices of Physical Performance Capacity " Measurement in health promotion and protection (WHO. Regional Publications, European Series No. 22 1987), pp. 123 - 131.
- John E. Kralewski. Roger Feldman, Bryan E. Dowd Janet Shapiro. " Employer perspective on the Preferred Provider Organization " Hospital and Health Services Administration. (July August 1984), pp. 123 - 138.
- William B. Werther, IR, Keith Davis, Chapter 12 Compensation Management, Chapter 13 Employee Benefits and Services McGraw Hill International Edition 1987.
- T.J. Gordon and R.E. Le-Blue " Employee Benefits 1970 - 1985 " Harvard Business Review, Vol. 48, No. 1 (Jan 1970, p. 93 Benefit levels in part related to profitability and Tradition, vary by industry.
- Strauss, Sayles " Benefit Programs " Personnel - the human problem of management (1972), pp. 594

สัมภาษณ์

- วัฒน์ จิราธิวัฒน์ : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล เซ็นทรัลวังบูรพา 19 ต.ค. 2530
- บรรเจิด ศรีเศรษฐกุล : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทอิมพีเรียลคิงส์พาร์คแมนส์ไตร์
สำโรง 23 ก.ย. 2530
- สมบัติ คูจินดา : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล คลังน้ำมันศาลเท็กซ์ ซองนนทรีย์ 24 ส.ค. 2530
- เอกชัย เสวตสมภพ : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทชินแนซิฟิค (ประเทศไทย) จำกัด
24 ต.ค. 2530
- วิโรจน์ วิชาสวรรค์โยธิน : ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท เจซีคิงส์พาร์คแมนส์ไตร์ จำกัด
20 ต.ค. 2530
- เจน นำชัยศิริ : บริษัทเอเชียไฟเบอร์ จำกัด 24 พ.ย. 2530
- นายแพทย์สมชัย ศิริประสพโสธร : บริษัทสุรวงศ์เวชกิจ จำกัด 25 พ.ย. 2530
- นายแพทย์เรืองศักดิ์ ศิริผล : บริษัทบ้านใหม่โพลีคลินิก 27 พ.ย. 2530

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสวัสดิการข้าราชการของหน่วยงานฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดสวัสดิการการรักษายาบาลในองค์กรขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร ในหลักสูตรบริหารธุรกิจ ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลที่ได้จากการวิจัยนี้ ผู้จัดทำจะพยายามสรุปและส่งมายังท่านภายหลัง เพื่อให้ได้ใช้เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของท่าน ในการปรับปรุงการจัดสวัสดิการทางด้านการรักษายาบาลในหน่วยงานของท่านต่อไปให้เหมาะสม และแบบสอบถามนี้จะปรากฏเฉพาะในรายงานวิทยานิพนธ์เท่านั้น จะไม่นำไปเปิดเผยในเอกสารใด ๆ และคาดว่าผลสรุปที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานเอกชนขนาดกลาง ในการวางแผนการจัดสวัสดิการทางด้านการรักษายาบาลในองค์กรต่อไป

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษายาบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป กรุณาทำเครื่องหมาย / หน้าช่องที่ต้องการ และกรุณาให้รายละเอียด
ของข้อมูลโดยเติมในช่องว่างที่เว้นไว้

ชื่อองค์กร

1. ชนิดขององค์กรเอกชน ( ) พานิชยกรรม .....
( ) อุตสาหกรรม .....
( ) รัฐวิสาหกิจ .....
( ) อื่น ๆ .....
2. จำนวนพนักงาน ..... คน แบ่งเป็น :
( ) ลูกจ้างประจำ ..... คน ชาย ..... คน หญิง ..... คน
( ) ลูกจ้างชั่วคราว ..... คน ชาย ..... คน หญิง ..... คน
3. มีโรงพยาบาลประจำหรือไม่
( ) มี (กรุณาตอบตอนที่ 2)
( ) ไม่มี (กรุณาตอบตอนที่ 3)
4. ( ) มีกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายรักษายาบาลที่ไปประมาณปีละ ..... บาทต่อคน
( ) ไม่มีกำหนดวงเงิน
5. มีบริการตรวจร่างกายประจำปีให้กับพนักงานหรือไม่
( ) มี ค่าใช้จ่ายต่อคน ..... บาท
( ) ไม่มี
6. มีบริการตรวจร่างกายพนักงานก่อนเข้าทำงาน (pre-employment check up)
หรือไม่
( ) มี ( ) บริษัทออกค่าใช้จ่ายให้ ..... บาทต่อคน
( ) พนักงานออกค่าใช้จ่ายเอง
( ) ไม่มี
7. มีคู่มือเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษายาบาลหรือไม่
( ) มี
( ) ไม่มี

8. สวัสดิการรักษายาบาล มีให้

- ( ) เฉพาะพนักงาน
( ) รวมครอบครัว (สามี, ภรรยา, ลูก)

ตอนที่ 2 (ในกรณีที่มีห้องรักษายาบาลประจำ)

1. เวลาเปิด - ปิด.....น. ถึง.....น.

2. บุคลากรประจำห้องพยาบาล

- ( ) ไม่มี
( ) มี
( ) พยาบาล.....น. ถึง.....น.
( ) ผู้ช่วยพยาบาล.....น. ถึง.....น.
( ) อื่น ๆ .....

ค่าใช้จ่ายค่านักลาง ปรประจำห้องพยาบาล เดือนละ.....บาท

3. แพทย์ประจำห้องพยาบาล

- ( ) ไม่มี
( ) มี ( ) ทั้ง วัน
( ) เฉพาะ วัน.....เวลา.....น.

ค่าใช้จ่ายเฉพาะแพทย์เดือนละ.....บาท

4. ค่าใช้จ่ายอุปกรณ์และเวชภัณฑ์เฉพาะห้องพยาบาล

- ( ) ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ประมาณ.....บาท
( ) ค่ายาเวชภัณฑ์ที่สต็อกไว้ประมาณ.....บาท
( ) ค่ายาต่อเดือน.....บาท

5. ค่าใช้จ่ายในการรักษายาบาลของพนักงานในส่วนนอกห้องพยาบาล อาทิเช่น

การรักษาในคลินิก, โรงพยาบาลทั้งรัฐบาลและเอกชนประมาณปีละ.....บาท

ตอนที่ 3

1. ในกรณีที่พนักงานป่วยไขับริษัทกำหนดให้ไปรักษาที่
  - ( ) โรงพยาบาลของรัฐบาล
  - ( ) สถานพยาบาลเอกชนที่กำหนดให้
  - ( ) ไม่กำหนดรักษาที่ไหนก็ได้
2. ( ) ค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลทั้งหมด (เฉพาะผู้ป่วยนอก).....บาทต่อปี
3. ( ) มีกำหนดค่ารักษาพยาบาลต่อคน.....บาท
4. ในกรณีที่ทำประกันกับบริษัทประกันสุขภาพ
  - 4.1 ( ) เฉพาะผู้ป่วยนอก
  - ( ) เฉพาะผู้ป่วยใน
  - ( ) ทั้งผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน
  - 4.2 การคุ้มครองค่าการรักษาพยาบาล
    - ( ) เฉพาะพนักงานเท่านั้น
    - ( ) รวมครอบครัวด้วย (พ่อ, แม่, ลูก)
  - 4.3 ค่าใช้จ่ายรวมประมาณ.....บาทต่อปี (บริษัทจ่ายให้พนักงานทุกคน)
  - 4.4 ในกรณีที่พนักงานต้องออกค่าใช้จ่ายสมทบ
    - ( ) จ่ายเมื่อพบแพทย์ครั้งละ.....บาท
    - ( ) จ่ายเหมารายปี ๑ ละ.....บาทต่อคน
  - 4.5 ในกรณีที่มีการประกันสุขภาพในรูปแบบอื่น ๆ กรุณาให้รายละเอียด

.....

.....

.....

แบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้จัดการฝ่ายบุคคล เกี่ยวกับสวัสดิการการรักษาพยาบาลในองค์กรที่มี
โรงพยาบาลประจำ

ท่านคิดว่าการคัดกรองโรงพยาบาลประจำองค์กรมีประโยชน์แก่องค์กรอย่างไร

1. ความสะดวกของพนักงาน
2. ประโยชน์ทางค่านางานบุคลากร
3. ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

สัมภาษณ์

1. คุณวัฒน์ จิราธิวัฒน์ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล เซ็นทรัล ว่างบูรพา 19 ต.ค. 2530
2. คุณบรรเจิด ศรีเศรษฐกุล ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทอิมพีเรียลคิงส์พาร์คแมนส์โตร์
สำโรง 23 ก.ย. 2530
3. คุณสมบัติ ตูจินดา ผู้จัดการฝ่ายบุคคล คลังน้ำมันศาลเท็กซ์ ซ่องนนทบุรี 24 ส.ค. 2530
4. คุณเอกชัย เสวตสมภพ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทซีโนแปซิติก (ประเทศไทย) จำกัด
24 ต.ค. 2530
5. คุณวิโรจน์ วิชาสวัชรโยธิน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท เจซีคิงส์พาร์คแมนส์โตร์ จำกัด
20 ต.ค. 2530
6. คุณเจน นำชัยศิริ บริษัทเอเซียไฟเบอร์ จำกัด 24 พ.ย. 2530
7. นายแพทย์สมชัย ศิริประสบโสธร บริษัทสุรวงศ์เวชกิจ จำกัด 25 พ.ย. 2530
8. นายแพทย์เรืองศักดิ์ ศิริผล บริษัทบ้านใหม่โพลีคลินิก 27 พ.ย. 2530

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษายาบาล

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการวิจัยสวัสดิการการรักษายาบาลในองค์กรเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลนี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้ตอบ ข้อมูลนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีการลงเผยแพร่ในวารสารใด ๆ ทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

สถานภาพของผู้ตอบ

1. เพศ ..... ชาย ..... หญิง

2. อายุ

( ) 18 - 21 ปี

( ) 22 - 30 ปี

( ) 31 - 40 ปี

( ) 40 - 50 ปี

( ) มากกว่า 50 ปี

2. สถานภาพสมรส

( ) โสด

( ) แต่งงานแล้ว

( ) ท้าย

4. ระยะเวลาของการทำงาน (อายุการทำงาน)

( ) 6 เดือน - 1 ปี

( ) 1 - 2 ปี

( ) มากกว่า 2 ปีขึ้นไป

5. เวลาที่มีปัญหาทางสุขภาพใน เวลาทำงานท่านจะ
- ( ) พบแพทย์หรือพยาบาลประจำห้องแพทย์
  - ( ) พบแพทย์ที่โรงพยาบาลเอกชน หรือ คลินิก
  - ( ) พบแพทย์ที่โรงพยาบาลของรัฐบาล
  - ( ) หายาทานเอง
  - ( ) อื่น ๆ
6. เวลาที่ท่านใช้ในการรักษาพยาบาล
- ( ) ต่ำกว่า 1 ชม.
  - ( ) 1 - 2 ชม.
  - ( ) 2 - 3 ชม.
  - ( ) ประมาณครึ่งวัน
  - ( ) ทั้งวัน
7. ในกรณีที่มีปัญหาฉุกเฉิน ท่านจะ
- ( ) ไปโรงพยาบาลเอกชน
  - ( ) ไปโรงพยาบาลรัฐบาล
8. ในกรณีที่ท่านมีปัญหาทั่วไปทางบ้านสุขภาพ เช่น เป็นหวัด ปวดหัว ท้องเสีย ท่านจะแก้ไขโดย (รวมทั้งนอกเวลาทำงาน)
- ( ) ทานยาเอง
  - ( ) รอมหาพบแพทย์หรือพยาบาลประจำห้องแพทย์ (ถ้าอาการเจ็บป่วยไม่รุนแรง)
  - ( ) พบแพทย์โรงพยาบาลเอกชน หรือคลินิก
  - ( ) พบแพทย์โรงพยาบาลรัฐบาล
9. โดยเฉลี่ยแล้วท่านพอใจในบริการทำได้รับหรือไม่
( ) ห้องแพทย์ประจำบริษัท	( ) พอใจ
( ) คลินิกและโรงพยาบาลเอกชน	( ) ไม่พอใจ เพราะ ....
	( ) พอใจ
	( ) ไม่พอใจ เพราะ ....

( ) โรงพยาบาลของรัฐบาล

( ) พอใจ

( ) ไม่พอใจเพราะ....

10. ความคิดเห็นหรือทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ท่านได้รับอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูง

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

กฎหมายแรงงานเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัย

ทางรัฐบาล โดยกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยของพนักงาน ดังนั้นจึงได้บัญญัติหมวดที่ 8 เกี่ยวกับสวัสดิการทั่วไป และมีบทที่ 1 สวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยของพนักงาน ที่องค์กรเอกชนจะต้องจัดให้มิได้ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน¹ ดังนี้

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ข้อ 2 (7) ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดคุ้มครองแรงงานดังต่อไปนี้

“ (7) สวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง ”

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานลงวันที่ 16 เมษายน 2516 ข้อ 63 ได้กำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของลูกจ้าง ให้นายจ้างมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีน้ำดื่ม หอน้ำ ห้องส้วม

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 16 เมษายน 2516 เรื่องกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยสำหรับลูกจ้าง ข้อ 1-2 ดังนี้
ให้นายจ้างจัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม หอน้ำและส้วมอันถูกต้องตามสุขลักษณะ และมีปริมาณเพียงพอแก่ลูกจ้างตามข้อ 63 แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานดังต่อไปนี้

(1) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทำงานไม่เกิน 15 คน น้ำสะอาดสำหรับดื่มไม่น้อยกว่าหนึ่งที หอน้ำห้องส้วมไม่น้อยกว่าอย่างละหนึ่งที

(2) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทำงานไม่เกิน 40 คน น้ำสะอาดสำหรับดื่มไม่น้อยกว่าหนึ่งที หอน้ำไม่น้อยกว่าหนึ่งที และส้วมไม่น้อยกว่าสองที

(3) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทำงานไม่เกิน 80 คน น้ำสะอาดสำหรับดื่มไม่น้อยกว่าหนึ่งที หอน้ำไม่น้อยกว่าหนึ่งที และส้วมไม่น้อยกว่าสามที

¹ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ 16 เมษายน 2515

(4) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทำงานเกิน 80 คนขึ้นไป น้ำสะอาดสำหรับดื่ม ห้องน้ำและห้องส้วมเพิ่มขึ้นอีกอย่างละหนึ่งที สำหรับจำนวนลูกจ้างทุก ๆ ทำสิบคน เศษของ ทำสิบคนถ้าเกินยี่สิบห้าคนให้ถือเป็นทำสิบคน

(5) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทั้งชายและหญิง ห้องน้ำและส้วมสำหรับหญิงไว้เฉพาะ ตามสมควร

ส้วมต้องจัดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ และให้มีกระดาษชำระ หรือน้ำตามสมควร

2. จัดให้มีการปฐมพยาบาลหรือการรักษาพยาบาล

ให้นายจ้างจัดให้มีบริการเพื่อช่วยเหลือลูกจ้างเมื่อประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย ในการปฐมพยาบาลหรือการรักษาพยาบาลตามสภาพของงาน กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้ในข้อ 64 ดังนี้

(1) สถานที่ทำงานที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ต้องมีปัจจัยในการปฐมพยาบาลคือ

(ก) สายยางรัดห้ามเลือด

(ข) กรรไกร

(ค) สำลี ผ้าชะแผล ผ้าพันแผลและผ้าวางพลาสติก

(ฆ) ถ้วยตวงยา

(ง) ฉายกลางตา

(จ) หลอดหยอดตา

(ฉ) ถ้วยน้ำ

(ช) ที่ป้ายยา

(ช) เข็มกลัด

(ฌ) ปากกลีบปลายหู

(ญ) ปรอทวักไซ

(ฎ) ยาแดงใส่แผล ยาเหลืองใส่แผลหรือทิงเจอร์ไอโอดีน

(ฏ) อัลกอฮอล์เอซิลบริสุทธิ 70 %

(ฐ) ยาแก้ไฟไหม้น้ำร้อนลวก

(ฑ) น้ำกรรปอริคกลางตา

- (ฉ) แอมโมเนียหอม
- (ฅ) ยาแก้ปวดหัวตัวร้อน
- (ค) หิงเจอร์ ผื่นการบูร
- (ค) ยาธาตุน้ำขาว
- (ฅ) ยาธาตุน้ำแดง
- (ท) ยาแก้บิด
- (ช) โซดาไบคาร์บอเนต และ
- (ฅ) วาสลินขาว

(2) สถานที่ทำงานอุตสาหกรรม นอกจากปัจจัยในการปฐมพยาบาลตาม (1)

แล้ว ต้องจัดให้มีห้องรักษาพยาบาล พยาบาลและแพทย์ ดังต่อไปนี้

ถ้ามีลูกจ้างทำงานในขณะเดียวกันตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มี

(ก) ห้องรักษาพยาบาลพร้อมเตียงพักคนไข้หนึ่งเตียง และเวชภัณฑ์จำเป็น เพียงพอแก่การรักษาพยาบาล

(ข) พยาบาลประจำไว้อย่างน้อยหนึ่งคน และ

(ค) แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งอย่างน้อยหนึ่งคน เพื่อตรวจรักษาพยาบาลเป็น ครั้งคราว

ถ้ามีลูกจ้างในขณะเดียวกัน 1,000 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มี

(ก) สถานพยาบาลพร้อมเตียงพักคนไข้อย่างน้อยสองเตียง และเวชภัณฑ์จำเป็น เพียงพอแก่การรักษาพยาบาล

(ข) พยาบาลไว้ประจำอย่างน้อยสองคน

(ค) แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งอย่างน้อยหนึ่งคน ประจำตามเวลาที่กำหนด ในเวลาทำงานตามปกติคราวละไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง และ

(ง) ยานพาหนะพร้อมที่จะนำลูกจ้างส่งสถานพยาบาล โรงพยาบาลหรือ สถานอนามัยชั้นหนึ่ง ที่นายจ้างได้ตกลงไว้ เพื่อให้การรักษาพยาบาลลูกจ้างที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยได้โดยพลัน

เงินทดแทน¹ (Compensation)

ความหมายของเงินทดแทน หมายถึงเงินที่นายจ้างต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้าง 4 ประการ คือ

1. เงินค่าทดแทน ได้แก่เงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามประกาศกระทรวงมหาดไทยสำหรับการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วย หรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตายของลูกจ้าง คำว่าเงินทดแทนจึงมีความหมายกว้างกว่าค่าทดแทน
2. เงินค่ารักษาพยาบาล ได้แก่เงินที่จ่ายเกี่ยวกับการตรวจ การรักษา การพยาบาลและการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้ผลของการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วยบรรเทาหรือหมดสิ้นไป และหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ หรือวัตถุที่ใช้ทำหน้าที่แทนหรือช่วยอวัยวะที่ประสบอันตรายนั้นได้
3. เงินค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ได้แก่ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในกระบวนการเวชศาสตร์ฟื้นฟูและหรืออาชีพ เพื่อให้ลูกจ้างซึ่งสูญเสียอวัยวะบางส่วนหรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะบางส่วนหรือทุพพลภาพสามารถทำงานที่เหมาะสมได้²
4. เงินค่าทำศพ ได้แก่เงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าทำศพลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจนถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน

---

1. หมวด 7 เงินทดแทนและกองทุนเงินทดแทน กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

2. ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 10) ลงวันที่ 23 มกราคม 2528

กรณีให้นายจ้างต้องจ่ายเงินทดแทน

นายจ้างจะต้องจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิรับแทนลูกจ้างในกรณีดังต่อไปนี้

1. เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย
2. เมื่อลูกจ้างเจ็บป่วย
3. เมื่อลูกจ้างเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตาย

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานลงวันที่ 16 เมษายน 2515 ข้อ 48, 49 ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ข้อ 2 ใ้บัญญัติถึงเงินค่าทดแทนว่า ลูกจ้างมีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนเมื่อประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตาย ไม่ใ้บัญญัติไว้ว่าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ต้องเนื่องมาจากการทำงานใ้แก่นายจ้าง

แต่เมื่อพิจารณาตาม คำสั่งของคณะปฏิวัติฉบับที่ 108 ข้อ 2 (6) ซึ่งเป็นแม่บทในการกำหนดเงินทดแทน มีข้อความว่า

ความรับผิดชอบของนายจ้างที่จะต้องจ่ายเงินทดแทน ในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน หรือจากโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะใ้กำหนดชนิดของโรคนั้น

ฉะนั้น การที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย จนเกิดสิทธิในการเรียกเงินทดแทนนี้ ต้องเนื่องมาจากการทำงาน

นอกจากนี้ ในบทวิเคราะห์ศัพท์ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานลงวันที่ 16 เมษายน 2515 ข้อ 2

" ประสบอันตราย " หมายความว่า การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานใ้แก่นายจ้าง หรือการป้องกันรักษาผลประโยชน์ใ้แก่นายจ้าง

" เจ็บป่วย " หมายความว่า การที่ลูกจ้างเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงานใ้แก่นายจ้างด้วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานตามที่กระทรวงมหาดไทยใ้กำหนดชนิดของโรคนั้น

เมื่อได้วิเคราะห์บทบัญญัติข้างต้นแล้ว สิทธิของลูกจ้างที่จะเรียกเงินทดแทนได้ เพราะประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยถึงตายนั้น จะต้องเนื่องจากสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง หรือ
2. เนื่องจากการป้องกันรักษาประโยชน์ให้นายจ้าง การป้องกันรักษาประโยชน์ให้นายจ้าง อาจจะไม่ได้ทำงานตามหน้าที่ให้นายจ้าง อาจจะทำงานรักษาประโยชน์ให้นายจ้างในเวลาพักหรือในวันหยุดก็ได้ เช่น เกิดเพลิงไหม้โรงงานในวันหยุดทำงาน ลูกจ้างช่วยขนทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อมิให้ถูกไฟไหม้ โดยนายจ้างไม่ได้เรียกชานวานใช้ ถ้าทำเพื่อป้องกันหรือรักษาประโยชน์ของนายจ้างแล้ว ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยก็มีสิทธิได้รับเงินทดแทน
3. เจ็บป่วยด้วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หมายความว่า ความเจ็บป่วยไม่ได้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดแจ้ง และทันทีทันใดจากการทำงานนั้น แต่ตามลักษณะหรือสภาพของงานที่ทำงานนั้น ลูกจ้างไ้ป่วยเป็นโรคนั้นซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานนั้น เช่น ลูกจ้างโรงงานหน้าจักรเกิดเป็นโรคปอดเป็นผล ตามลักษณะหรือสภาพของงาน เห็นได้ว่าลูกจ้างเป็นโรคปอด เพราะเวลาทำงานตามปกติได้สูดเอาไอระเหยของน้ำกรดเข้าไปเป็นประจำจนปอดเป็นอันตรายแล้วเจ็บป่วยขึ้น สรุปได้ว่าความเจ็บป่วย กับลักษณะหรือสภาพของงานที่ทำงานต้องสัมพันธ์กัน
4. โรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้อำหนดชนิดของโรคนั้น กรณี ตามข้อ 4 นี้ มีความหมายเช่นเดียวกับข้อ 3 แต่บางกรณีเป็นการยากที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าโรคที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับการทำงาน กระทรวงมหาดไทยจึงได้แก้ปัญหาด้วยการกำหนดชนิดของโรคไว้เลยว่าโรคใดบ้างที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดจากการทำงาน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องโรคซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการทำงาน ลงวันที่ 16 เมษายน 2515 ได้กำหนดไว้ดังนี้
  1. โรคเกิดจากสารหนู หรือสารประกอบเป็นพิษของสารหนู
  2. โรคเกิดจากตะกั่ว หรือสารประกอบเป็นพิษของตะกั่ว
  3. โรคเกิดจากแมงกานีส หรือสารประกอบเป็นพิษของแมงกานีส
  4. โรคเกิดจากซาโลเอ็นที่เป็นพิษ ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของไฮโดรเจนกลุ่มน้ำมัน
  6. โรคเกิดจากเบนซีน (Benzene) หรือสารคล้ายคลึงที่เป็นพิษ

7. โรคเกิดจากอนุพันธ์ไนโตรและอนุพันธ์อะมิโน ซึ่งเป็นพิษของเบนซีน (Benzene) และสารคล้ายคลึง

8. โรคเกิดจากปรอท หรือสารประกอบเป็นพิษของปรอท
9. โรคเกิดจากโครเมียม หรือสารประกอบเป็นพิษของโครเมียม
10. โรคเกิดจากคาร์บอนไดซัลไฟด์
11. โรคแอนแทรกซ์
12. โรคแอสเบสโตซิส
13. โรคนิวโมโคนิโอซิส
14. โรคบัสซิโนซิส
15. โรคเกิดจากแบริลเลียม หรือสารประกอบเป็นพิษของแบริลเลียม
16. โรคเกิดจากกัมมันตรังสี
17. โรคเกิดจากอัลกอฮอล์กลั่นจากไม้
18. โรคเกิดจากคาร์บอนเตตระคลอไรด์ หรือสารประกอบเป็นพิษของ

คาร์บอนเตตระคลอไรด์

19. โรคเกิดจากสารเคมีอื่น หรือสารประกอบเป็นพิษของสารเคมีอื่น
  20. โรคผิวหนังเกิดจากการสัมผัสเนื่องจากการทำงาน
  21. โรคหรือการเจ็บป่วยอันเป็นผลเนื่องจากความร้อน ความเย็น เสียง แสง ความสั่นสะเทือน ความเปลี่ยนแปลงของความกดดันของอากาศเนื่องจากการทำงาน
  22. โรคหรือการเจ็บป่วยอย่างอื่นซึ่งเป็นผลเนื่องจากการทำงาน
- ข้อยกเว้นกรณีที่นายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินทดแทน

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ 16 เมษายน 2515 ข้อ 55

นายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินทดแทนในการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วยของลูกจ้าง เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1. เมื่อลูกจ้างเสพยาหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนไม่สามารถระแวดระวังภัยได้
2. เมื่อลูกจ้างจงใจให้ตนเองหรือผู้อื่นประสบอันตราย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตน

ประสบอันตราย

ภาคผนวก ก.

กองทุนเงินทดแทน

เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน

ตามคำสั่งคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 ข้อ 3 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดคกองทุนเงินทดแทนขึ้น ดังนี้

" ให้อำนาจกองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงาน เพื่อเป็นทุนให้มีค่าการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างต้องจ่ายตามข้อ 2 (6) เฉพาะประเภทและขนาดของกิจการในท้องที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด กองทุนเงินทดแทนให้ประกอบด้วยเงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายและเงินรายได้อื่น ๆ เงินดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมแรงงานและไม่ต้องส่งกระทรวงการคลัง

ให้มีสำนักงานกองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงาน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนเงินทดแทน และให้มีคณะกรรมการเรียกว่าคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ประกอบด้วยอธิบดีกรมแรงงานเป็นประธานและกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกิดแปดคน ซึ่งต้องมีผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอยู่ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้คำปรึกษาแก่กระทรวงมหาดไทย ถึงประเภทของกิจการที่ควรให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนและอัตราที่จะต้องจ่าย

ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำหนดอัตราเงินสมทบไม่เกิดร้อยละสิบของค่าจ้างที่นายจ้างจ่ายแต่ละปีอัตราเงินฝากไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินสมทบแต่ละปี ตลอดจนวิธีการเรียกเก็บเงินดังกล่าวจากนายจ้างและกำหนดการสิ้นสุดของกรรมการกองทุนเงินทดแทนระเบียบวิธีการอันจำเป็นเพื่อให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทนดำเนินการตามวัตถุประสงค์รวมถึงการอุดหนุน คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน "

เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจสรุปในเบื้องต้นได้ว่า

เงินสมทบกองทุนเงินทดแทนคือเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้แก่กรมแรงงานกระทรวงมหาดไทย เป็นกองทุนเงินทดแทนสำหรับใช้ให้แก่ลูกจ้าง เมื่อประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน

ลักษณะของกองทุนเงินทดแทน นอกจากได้มาจากเงินสมทบของนายจ้างแล้ว อาจได้มาจากการอุดหนุนของรัฐบาล เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายและเงินรายได้อื่น ๆ

เงินนี้ตก เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมแรงงาน

ขนาดของกิจการที่นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน

ได้แก่นายจ้างที่มีกิจการและจ้างลูกจ้างไว้มีจำนวนดังนี้

1. นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป
2. นายจ้างที่มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนอยู่แล้ว ต้องจ่ายเงิน

สมทบกองทุนเงินทดแทนต่อไป แม้ว่าภายหลังมีลูกจ้างไม่ถึง 20 คนก็ตาม

การที่จะรู้ว่ามิหนำที่จ้างเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนอยู่แล้วหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาว่า ห้องที่ใดมีการประกาศให้จ่ายเงินสมทบกองทุนตั้งแต่เมื่อไร ต้องดูตามประกาศกระทรวงมหาดไทยว่า ให้ใช้บังคับตั้งแต่เมื่อใด

การส่งลูกจ้างไปรักษาที่โรงพยาบาลที่ตกลงไว้

นายจ้างจะส่งลูกจ้างไปรักษาที่โรงพยาบาลซึ่งสำนักงานกองทุนเงินทดแทนทำ ความตกลงไว้ ในกรณีเช่นนี้ นายจ้างหรือลูกจ้างไม่ต้องจ่ายเงินทดลองก่อน สถานพยาบาลนั้น ๆ จะเรียกเก็บเงินจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทนโดยตรง

สถานพยาบาลที่ได้ตกลงกับสำนักงานกองทุนเงินทดแทน

ได้แก่โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท โรงพยาบาลวอชิงตัน โรงพยาบาลมิลเลี่ยน โรงพยาบาลจวจินต์ (จีนและมูลนิธิ) โรงพยาบาลเซ็นหลุยส์ โรงพยาบาลมิชชั่น โรงพยาบาลสยาม โรงพยาบาลสหพยาบาล โรงพยาบาลบางไผ่ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลมุสลิม โรงพยาบาลสมุทรปราการ โรงพยาบาลสมุทรสาคร ฯลฯ

วิธปฏิบัติในการส่งตัวลูกจ้างไปรักษา

1. นายจ้างจะต้องขอสมุด กท. 44 จากสำนักงานกองทุนเงินทดแทนหรือแรงงานจังหวัด สมุดมีแบบส่งตัวเป็นชุด ๆ ละ 3 ใบ กือขาว เหลือง พ้า
2. เมื่อส่งตัวลูกจ้างให้กรอกข้อความในใบส่งตัวมอบใบสีขาวให้โรงพยาบาลส่งใบสีเหลือง (สำเนา) ให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทน นายจ้างเก็บสำเนาสีฟ้าไว้

3. การส่งสำเนาสี่เหลี่ยมให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทนให้ส่งพร้อมกับแบบ
กท. 16

ในการส่งตัวลูกจ้างเข้ารักษานี้ ภายหลังจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทนวินิจฉัยว่า
ลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทน นายจ้างผู้ส่งตัวจะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่
โรงพยาบาล

การเบิกค่ารักษาพยาบาล

1. ต้องมีใบเสร็จที่ถูกต้อง
2. หากซื้อยาจากร้าน ต้องมีใบสั่งยารากแพทย์ และมีคำรับรองของแพทย์ว่า
ยานั้นไม่มีจำหน่ายในสถานพยาบาลนั้นประกอบด้วย
3. การซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางแพทย์จากภายนอก จะเบิกได้ก็ต่อเมื่อมีคำชี้แจงของ
แพทย์แสดงถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้วัสดุอุปกรณ์นั้น ๆ
4. การผ่าตัดพิเศษจะต้องมีคำชี้แจงจากแพทย์ว่า มีความจำเป็นที่จะต้องใช้
พยาบาลพิเศษ และต้องมีใบเสร็จรับเงินค่าผ่าตัดที่พยาบาลพิเศษนั้น ๆ เช่นรับเงินด้วย
5. การอยู่รักษา ณ โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล จะเบิกเงินค่าห้องได้ใน
อัตราค่าสุดของโรงพยาบาลนั้น หากจำเป็นจะต้องอยู่ห้องที่มีราคาสูงขึ้นไป ต้องให้แพทย์ชี้แจง
ถึงความจำเป็นนั้น ๆ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 2.5.1 จำนวนผู้ป่วยนอกตาม 17 กลุ่มสาเหตุโรค จากรายงานแบบ ร. 504 รายภาคกับอัตรา ต่อประชากร 1,000 คน และอัตราส่วน (ร้อยละ) พ.ศ. 2527

Table 2.5.1 Outpatients by 17 Cause Groups according to Rep. No. 504 by Region, Number and Rates per 1,000 population and Percentage 1984.

รหัส กลุ่มโรค Code	เหตุป่วย (กลุ่มโรค)	รวม Whole Country			ภาคเหนือ Northern Region			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Northeastern Region			ภาคกลาง Central Region			ภาคใต้ Southern Region			Cause of Diseases
		จำนวน Number	อัตรา Rate	%	จำนวน Number	อัตรา Rate	%	จำนวน Number	อัตรา Rate	%	จำนวน Number	อัตรา Rate	%	จำนวน Number	อัตรา Rate	%	
	รวม	21 330 130	592.1	100.0	4 037 748	585.6	100.0	9 475 366	531.9	100.0	7 232 029	714.5	100.0	3 584 987	573.7	100.0	Total
1.	โรคติดเชื้อปอด	2 054 717	64.2	10.8	610 787	59.2	10.1	1 115 485	62.6	11.8	698 450	69.0	9.7	429 990	69.0	12.0	Infectious Diseases
2.	เนื้องอก	115 533	2.6	0.4	33 661	3.3	0.6	39 005	2.2	0.4	20 740	2.8	0.4	14 127	2.3	0.4	Neoplasms
3.	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ ไทรอยด์ และ เมแทบอลิซึม	646 045	14.5	2.5	170 281	16.5	2.8	245 239	13.8	2.6	157 771	15.6	2.2	72 754	11.7	2.0	Endocrine, Nutritional and Metabolic Diseases
4.	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือด	276 873	5.1	0.9	50 940	4.9	0.8	100 860	5.7	1.1	42 601	4.2	0.6	32 468	5.2	0.9	Diseases of Blood and Blood forming organs
5.	ภาวะแปรปรวนทางจิต	768 788	17.3	2.9	165 249	16.1	2.7	287 073	16.1	3.0	194 999	19.3	2.7	120 968	19.4	3.4	Mental Disorder
6.	ระบบประสาทและอวัยวะสัมผัส	1 086 878	24.4	4.1	273 815	26.6	4.5	413 797	23.2	4.4	271 751	26.9	3.7	127 470	20.5	3.6	Diseases of the nervous System and Sense Or- gans
7.	โรกระบบไหลเวียนเลือด	649 467	14.8	2.5	172 403	16.7	2.9	202 650	21.4	2.1	188 204	18.6	2.6	66 208	13.8	2.4	Diseases of the Circu- latory System
8.	โรกระบบหายใจ	5 905 928	132.8	22.4	1 328 801	128.9	27.0	1 991 373	111.8	21.0	1 742 191	172.1	24.1	843 604	135.5	23.5	Diseases of the Respira- tory System
9.	โรกระบบย่อยอาหาร	3 385 530	76.1	12.9	713 112	69.2	11.8	1 377 353	77.3	14.5	883 540	87.3	12.2	411 525	64.1	11.5	Diseases of the Diger- stive System
10.	โรกระบบอวัยวะสืบพันธุ์ระบบสืบสร้าง	989 361	22.3	3.8	239 450	23.2	4.0	399 414	22.4	4.2	220 061	21.7	3.0	130 431	20.9	3.6	Diseases of the Genito- urinary System
11.	ภาวะแทรกซ้อนในครรภ์ วัณโรคคลอด ระยะสุดท้าย	495 909	11.2	1.9	106 788	10.4	1.8	207 132	11.8	2.3	115 032	11.8	1.6	66 954	10.8	1.9	Complications of Preg- nancy, Childbirth and the Puer- perium
12.	โรคผิวหนัง และเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน	1 437 645	32.3	5.5	334 083	32.4	5.5	427 029	24.0	4.5	416 193	41.1	5.8	260 560	41.8	7.3	Diseases of the Skin and Subcutaneous Tissue
13.	โรกระบบกล้ามเนื้อ วมโรคกระดูก และเนื้อ เกี่ยวพัน	1 032 421	23.2	3.9	293 822	28.5	4.9	358 617	20.1	3.8	258 296	25.5	3.6	121 884	19.5	3.4	Diseases of the muscu- loskeletal System and Connective Tissue
14.	รูปร่างผิดปกติ	11 573	0.3	0.0	3 317	0.3	0.1	3 784	0.3	0.1	1 336	0.1	0.0	1 614	0.3	0.0	Congenital Anomalies
15.	สาเหตุก่อนตาย ของมารดาและ ทารกแรกคลอด	70 986	1.8	0.3	24 190	2.3	0.4	30 753	1.7	0.3	17 279	1.7	0.2	6 763	1.1	0.2	Certain Causes of Peri- natal Morbidity and Mortality
16.	อาการและภาวะที่กำเริบที่ไม่ชัดเจน	4 662 955	104.8	17.7	1 093 589	108.1	18.1	1 455 829	93.0	17.5	336 488	132.0	18.5	577 052	92.7	16.1	Symptoms and Ill. de- fined Conditions
17.	อุบัติเหตุการจมน้ำ และเหตุรุนแรง	1 981 360	44.6	7.5	422 964	41.0	7.0	618 524	34.7	6.5	659 065	65.1	9.1	280 807	45.1	7.8	Accidents, Poisoning and Violence

หมายเหตุ : 1. จำนวนผู้ป่วยนอกจากสถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
2. รายงานแบบ ร. 504 คือ รายงานผู้ป่วยนอกตามกลุ่มสาเหตุ (17 กลุ่มโรค) ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุขจากหอ กระทรวงสาธารณสุข

Notes : 1. Outpatients from Rural Health Service Units, Office of the Permanent Secretary Ministry of Public Health.
2. Rep. No. 504 is the Report of Outpatients by 17 Cause Group of Central Information Center, Ministry of Public Health.

ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยนอกตาม 17 สาเหตุของโรค ของรายงานสถิติสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2527-2528

ภาคเหนือ ๖

ตาราง 2.5.2 จำนวนผู้ป่วยใน ตามสาเหตุ (65 โรค) จากรายงานแบบ รว. 505 วยภาคกับอัตราส่วน (ร้อยละ) พ.ศ. 2527

Table 2.5.2 Inpatients by 65 Causes of Diseases according to Rep. 505 by Region Number and Percentage, 1984.

รหัสโรค Code	สาเหตุป่วย (ชื่อโรค)	รวม Whole Country		ภาคเหนือ Northern Region		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Northeastern Region		ภาคกลาง Central Region		ภาคใต้ Southern Region		Causes of Diseases
		จำนวน Number	%	จำนวน Number	%	จำนวน Number	%	จำนวน Number	%	จำนวน Number	%	
	รวม	2 570 792	100.0	626 067	100.0	851 745	100.0	746 423	100.0	346 557	100.0	Total
001	อหิวาตกโรค	263	0.0	16	0.0	31	0.0	138	0.0	78	0.0	Cholera
002	ไข้รากสาดน้อย	13 544	0.5	3 971	0.6	2 961	0.3	3 318	0.4	3 294	1.0	Typhoid fever
004.006	โรคบิดเรอบาซิลลัส และอัมบา	13 191	0.5	3 274	0.5	4 697	0.5	3 331	0.4	1 889	0.5	Bacillary dysentery and amoebiasis
008.009	ถ่ายไส้เล็กอักเสบและโรคท้องร่วงอื่น ๆ	154 905	6.0	30 368	4.9	58 007	6.8	45 431	6.1	21 099	6.1	Enteritis and other diarrhoeal diseases
010-012	วัณโรคของระบบหายใจ	27 582	1.1	6 239	1.0	8 950	1.1	8 021	1.1	4 372	1.3	Tuber-culosis of respiratory system
013-018	วัณโรคอื่น ๆ รวมผลระยะล่า	3 650	0.1	717	0.1	1 670	0.2	583	0.1	680	0.2	Other tuberculosis, including late effects
030	โรคเรื้อน	279	0.0	56	0.0	130	0.0	64	0.0	29	0.0	Leprosy
032	โรคคอตีบ	912	0.0	164	0.0	442	0.1	157	0.0	149	0.0	Diphtheria
033	ไอกรน	944	0.0	249	0.0	390	0.0	208	0.0	97	0.0	Whooping cough
034	ถ่ายออกอักเสบเชื้อสเตรปโตค็อกคัสและ ไข้ดำแดง	5 326	0.2	2 057	0.3	1 028	0.1	1 876	0.3	365	0.1	Streptococcal sore throat and scarlet fever
036	การติดเชื้อเมนิงโกค็อกคัส	484	0.0	47	0.0	136	0.0	278	0.0	23	0.0	Meningococcal infection
037	บาดทะยัก	2 020	0.1	461	0.1	738	0.1	457	0.1	369	0.1	Tetanus
045	ไข้ไขสันหลังอักเสบ	222	0.0	39	0.0	133	0.0	39	0.0	11	0.0	Acute poliomyelitis
050	ไข้หัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Smallpox
055	โรคหัด	14 178	0.6	5 069	0.8	4 159	0.5	3 809	0.5	1 141	0.3	Measles
056	โรคหัดเยอรมัน (เหือด)	1 048	0.0	248	0.0	374	0.0	371	0.1	45	0.0	German Measles
065	ไข้เลือดออก	65 030	2.5	12 328	2.0	36 331	4.3	14 892	2.0	1 479	0.4	Haemorrhagic fever
071	โรคพิษสุนัขบ้า	256	0.0	67	0.0	72	0.0	91	0.0	26	0.0	Rabies
076	โรควัดสีดวงตา	577	0.0	127	0.0	168	0.0	243	0.0	39	0.0	Trachoma

ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยในตามสาเหตุ (65 โรค) ของผู้จากรายงานสถิติสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2527

ภาคผนวก จ.

แสดงค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน
ในโรงพยาบาล เอกชนในกรุงเทพมหานคร

ค่าใช้จ่ายทางด้านการรักษาพยาบาล โดยเฉลี่ย

ผู้ป่วยนอก

ค่าใช้จ่ายทางด้านการรักษาพยาบาลต่อครั้ง 233.98 บาท

อัตราป่วยเฉลี่ย 4 ครั้งต่อคนต่อปี

* ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการป่วยแบบผู้ป่วยนอกต่อคนต่อปี = $4 \times 234 = 936$ บาท

ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์ธรรมดา (ไม่นับค่ายา) เฉลี่ย 30 - 50 บาท

ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์เฉพาะทาง (ไม่นับค่ายา) เฉลี่ย 50 - 100 บาท

ผู้ป่วยใน

จำนวนวันที่รับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลเอกชนโดยเฉลี่ย 2.84 วัน

ค่าใช้จ่ายรวมโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่เข้าอยู่รักษาในโรงพยาบาลเอกชน 4,749 บาท

ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมไข้แต่ละครั้ง เฉลี่ย 200 - 500 บาท

ค่าห้องเดี่ยว เฉลี่ย 873 บาท

ค่าห้องคู่ เฉลี่ย 535 บาท

(แหล่งข้อมูล : บริษัทประกันสุขภาพ)

- * ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี 936 บาท เป็นค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยนอกที่เกิดขึ้นเมื่อมีการประกันสุขภาพ (ซึ่งมีระบบควบคุมที่ดีพอ) และพนักงานได้รับการอนุญาตให้พบแพทย์ได้ในสถานพยาบาลทุกแห่ง

ค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลในการพบแพทย์ต่อครั้ง (ผู้ป่วยนอก)

	ค่าใช้จ่าย (บาท)
โรงพยาบาลเพชรเวช	356.57
โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	351.84
โรงพยาบาลกรุงเทพ	288.09
โรงพยาบาลวิภาวดี	266.51
โรงพยาบาลเซ็นต์หลุยส์	251.71
โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา	214.49
โรงพยาบาลเมืองสมุทร	211.62
โรงพยาบาลมเหศักดิ์	181.70
โรงพยาบาลงามวงศ์วาน	263.79
สุรวงศ์เมดิ-คลินิก	240.25
ภัทรเวช โพลีคลินิก	238.96
บางปะแก้ว โพลีคลินิก	167.65
ธนิยา โพลีคลินิก	167.01
เซ็นทรัล โพลีคลินิก	161.58
เสรี โพลีคลินิก	128.35
เพลินจิต โพลีคลินิก	253.91
เจเลีย	233.98

หมายเหตุ : รวมค่าแพทย์, ค่ายา และค่าวินิจฉัยโรค

(แหล่งที่มา : บริษัทประกันสุขภาพ, โพลีคลินิก, โรงพยาบาลเอกชน)

ภาคผนวก ฉ.

พระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523

มาตรา 4 ในพระราชกฤษฎีกานี้

" คำรักษาพยาบาล " หมายความว่า เงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาล ดังนี้

1. ค่ายา ค่าเลือด และส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยา หรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ที่นองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค
2. ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม
3. ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าจ้าง
4. ค่าห้องและค่าอาหารตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล

" สถานพยาบาล " หมายความว่า สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลของเอกชน

" สถานพยาบาลของทางราชการ " หมายความว่า สถานพยาบาลของทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของกรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สภากาชาดไทย กุรุสภา สมาคมปราบวัณโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ และสถานพยาบาลอื่นที่กระทรวงการคลังกำหนด

" สถานพยาบาลของเอกชน " หมายความว่า สถานพยาบาลของเอกชนที่มีเพียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งหรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

" บุคคลในครอบครัว " หมายความว่า

1. บุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม หรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นแล้ว

2. คู่สมรสของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

3. บิดาหรือมารดาของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

มาตรา 5 การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ ส่วนวิธีการเบิกจ่ายนั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา 6 ภายใต้บังคับมาตรา 8 ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวของตน ตามพระราชกฤษฎีกานี้

1. ข้าราชการซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนของกระทรวง ทบวง กรม
2. ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าจ้างประจำของกระทรวง ทบวง กรม
3. ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้างที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย และสัญญาจ้างนั้นมีได้ระบุเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไว้
4. ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

มาตรา 7 ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามมาตรา 6 มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตรได้เพียงคนที่หนึ่งถึงคนที่สาม

การนับลำดับบุตรคนที่หนึ่งถึงคนที่สาม ให้นับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งใด หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่

ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ใดมีบุตรเกินสามคน และต่อมาบุตรคนหนึ่งคนใดในจำนวนสามคนตามวรรคหนึ่ง นั้นตายลงก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตรเพิ่มขึ้นอีก เท่าจำนวนบุตรที่ตายนั้น โดยให้กับบุตรคนที่อยู่ในลำดับถัดไปก่อน

มาตรา 8 บุคคลดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้

1. ผู้ที่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือการรักษาพยาบาลสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ

2. ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจที่อยู่ในระหว่างรับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของกรมตำรวจ ซึ่งเป็นการศึกษาอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ

มาตรา 9 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น มีสิทธิหรือได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแล้ว ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

มาตรา 10 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือบุคคลใดในครอบครัวของผู้นั้นได้รับค่าสินไหมทดแทนสำหรับค่ารักษาพยาบาลจากผู้อื่นแล้ว ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่าสินไหมทดแทนสำหรับค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ไปก่อนแล้ว ภายหลังได้รับค่าสินไหมทดแทนสำหรับค่ารักษาพยาบาลจากบุคคลอื่น มีจำนวนเท่าหรือเกินกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้นำเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นส่งคืน แต่ถ้าเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับจากบุคคลอื่นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ส่งเงินคืนเท่าจำนวนที่ได้รับจากบุคคลอื่นนั้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา 11 การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราดังนี้

1. ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการทั้งประเภทผู้ป่วยภายนอกหรือผู้ป่วยภายใน ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง เว้นแต่

ก. ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซมให้เบิกได้ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข. ค่าห้องและค่าอาหารให้เบิกได้ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

2. ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยในให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ ดังนี้

ก. ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้องและค่าอาหาร ให้เบิกได้เช่นเดียวกับผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการ

ข. ค่ารักษาพยาบาลประเภทอื่น ๆ ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ต้องไม่เกินสามพันบาทสำหรับระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับการรักษาพยาบาล และในกรณีที่เข้ารับการรักษาพยาบาลเกินสามสิบวัน ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาท

ในกรณีที่เข้ารับการรักษาพยาบาลหลายครั้ง แต่ละครั้งในระยะเวลาห่างกันไม่เกินสิบห้าวัน ให้นับระยะเวลาการเข้ารับการรักษาพยาบาลครั้งหลังติดต่อกับการเข้ารับการรักษาพยาบาลครั้งก่อน

มาตรา 12 ในกรณีที่สถานพยาบาลไม่มียา เลือดและส่วประกอบของเลือดหรือสารทดแทนน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคจำหน่วย หรือสถานพยาบาลไม่อาจให้การตรวจทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์แก่ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลได้ เมื่อแพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลของสถานพยาบาลแห่งนั้นลงชื่อรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดแล้ว ก็ให้ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลชื่อ หรือรับการตรวจทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์จากสถานอื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยแล้วนำมาเบิกได้ตามมาตรา 11

มาตรา 13 ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หากได้เข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยภายในของสถานพยาบาลอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และสถานพยาบาลนั้นเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลคาบเกี่ยวถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ได้รับค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 14 ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตร
ผู้ใดมีบุตรเกิดสามคนอยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตรเหล่านั้นต่อไปจนกว่าจะหมดสิทธิตามพระ ราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 15 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระ ราชกฤษฎีกานี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายแพทย์ชาณุวิทย์ โกลีรานุรักษ์ จบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขา-
วิทยาศาสตร์การแพทย์) (วทบ.) ปี พ.ศ. 2520 แพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.)
ปี พ.ศ. 2522

ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์ประจำในคณะแพทยศาสตร์ ในตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์,
กรรมการสโมสรอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอนุกรรมการพัฒนาหลักสูตร
การจัดการโครงการพัฒนาสุขภาพ (Health Development Programme Management)
หน่วยแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย